

Mit indre hav

For meget på hjerte? Af Jes Nysten

Er livet en pligt? Hvad er et værdigt liv? Har det enkelte menneske råderet over sit liv – og dermed også over sin død? Sådanne komplicerede spørgsmål rejser denne film, der uden omsvøb fortæller historien om en mands kamp for en værdig død.

Da filmen begynder, har Ramon Sampedro ligget fastbundet til sin seng i 26 år. For disse mange år siden blev han totalt lammet ved en badeulykke. Han bor sammen med sin far, sin

bror og svigerinde og deres søn. Navnlige svigerinden og hendes søn tager sig kærligt af Ramon – plejer og passer ham med ægte omsorg og kærlighed. Han har lært sig at skrive med munden og skriver bl.a. digte og er i det hele taget fuldstændig klar rent mentalt.

Denne på overfladen smukke samhørighed i disse pittoreske smukke spanske omgivelser er imidlertid ved at krakelere fuldstændigt, for Ramon mener, at hans liv er et mareridt, et helvede, ikke værdigt for et menneske. Her er ingen handlemuligheder, ingen frihed. Familiens medlemmer reagerer

forskelligt på hans ufravigelige krav: at han vil hjælpes til at dø, men fra forskellige steder kommer folk ham til hjælp, bl.a. den handikappede, men smukke sagfører Julia fra Barcelona, som skal føre hans sag ved retten.

Sagen skal prøves principielt, mener hun og andre forkæmpere for det, de kalder "en værdig død". Ramon er fuldstændig besat af denne tanke og vil ikke høre på nogen som helst forsøg på at tænke anderledes om livsmuligheder og andre udveje. Hans selvoptagethed gør ham også (næsten?!) immun over for flere kvinders – bl.a. Julias – kærlighedserklæringer. "Jeg kan ikke elske, når jeg ikke kan elske rigtig" eller "Afhængighed ødelægger enhver intimitet" - sådanne luftige betragtninger spyer han ud igen og igen. Han vil ikke høre på andre end dem, der bakker ham loyalt op: at han skal have lov til at dø. Men problemet er så, hvem der har mod til at hjælpe ham med det?

Dette er på mange måder en hjertegribende film. Den bygger på en autentisk historie om denne Ramon, der får prøvet sin sag ved retten, som får afslag, men som i en videooptaget scene tager livet af sig selv - en scene, som blev sendt på alle kanaler i spansk TV og med god grund vakte opsigt. Denne scene afslutter også filmen. Det er forståeligt, at denne historie har grebet en instruktør. Den fik også en Oscar i år som bedste udenlandske film.

Problemet med filmen er imidlertid, at den bliver hjertegribende på den forkerte måde. Den vil med vold og magt have os følelsesmæssigt involveret i historien, og uden blusel bliver der lukket op for alle til rådighed stående midler: superlækre billeder, flotte kamerakørsler, masser af natur – navnlig havet, der har en lidt bombastisk metaforisk betydning for filmen. På grammofoenen hører vi smægtende toner fra Wagners "Tristan og Isolde – og den udødelige aria "Nessun dorma" fra Puccinis "Turandot". Kun et eminent spil fra skuespillerne gør, at filmen ikke drukner i tårer.

Et andet problem er, at filmen vil meget mere end fortælle den gribende historie om Ramon og hans mere eller mindre forståelige kamp. Filmene vil diskutere aktiv dødshjælp principielt, og der kommer den til kort, bl.a. fordi den alt for let kaster begreber som "værdighed" og "frihed" ind i debatten uden at kvalificere dem nærmere. De få røster imod denne form for dødshjælp får dårlig plads, bliver nærmest latterliggjort, f.eks. i scenen, hvor en karikatur af en katolsk præst – han er sandelig også handicappet! – lægger røst (og ryg) til en værre gang tåbeligheder om livets herligheder og ukrænkelighed, som er rent til grin. Ramon gør i filmen gældende, at dette er *hans* opfattelse, *hans* kamp, og at han ikke vil eller kan tale på andres vegne, men instruktøren har gjort ham til gidsel i en større sags tjeneste, og det klæder ikke filmen.

Filmfakta

Mar adentro - Spanien 2004 - Instr. + manus: Alejandro Amenábar - Medv.: Javier Bardem (Ramón Sampedro), Belén Rueda (Julia), Lola Dueñas (Rosa), Mabel Rivera (Manuela), Celso Bugallo (José), Clara Segura (Gené), Joan Dalmau (Joaquín), Alberto Jiménez (Germán) - 125 min. - Dansk biografpremiere 6. maj 2005 - Pressebilleder / Udlejning: SF Film - Tilladt for børn over 11 år

Links

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=2038>

<http://www.eyeforfilm.co.uk/review/the-sea-inside-film-review-by-angus-wolfe-murray>

<http://www.theguardian.com/film/2005/feb/13/philipfrench>